

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 261. szám.

Csütörtök, november 14.

Egy lépéssel előbbre.

Írta: Poroszkay Béla.

Nagybecskerek, november 14

E lap egyik utolsó számában közöl-
tetett, hogy Gyertyámos községéből nem
kevesebb, mint 36 család 102 család-
taggal hagyta el ősi hajlékát és Amerikába
vándorolt ki. Szomorú hír, annál szomorubb,
mert hason tömeges kivándorlásokról
szóló hírek e lap hasábjain sűrűn olvas-
hatók. Mindannyiszor megdöbbenünk,
tudva azt, hogy rögehez ragaszkodó
népünket csak az évek óta tartó gazda-
sági nyomor készíti a vándorbot meg-
ragadására és hogy annak megszünteté-
sére oly kevés történik. Se az állam, se
a társadalom nem veszi eléggé komolyan
azon bajokat, melyek vármegyénk egyes
községeiben a népet kivándorlásra ösz-
töztetik. A földmivelésügyi miniszter ugyan
évek óta sikeresen mozditja elő föld-
mivelés, munkás népünk érdekeit, de az
adóreform évek óta késik, társadalmunk
a felismert gazdasági bajok orvoslása
körüli a kellő szívszágot nem tanusítja.
Tapasztaljuk ezt a gazdasági szövet-
kezetek alakulásainál; mert bár igaz,
hogy megyénk területén két év alatt az
említett szövetkezetek száma közel ötven-
nel szaporodott, még mindig igen sok
nagyközségünk van, melynek szövet-
kezete nincs, azért mert az annak kezde-
ményezésére hivatott társadalmi tényezők
polgári kötelességüket fel nem ismerik,
vagy annak gyakorlására különböző okok
miatt nem hajlandók.

Annál jobban megütközhetni ezen,
mert az illetők tudomással bírhatnak ar-
ról, hogy egy község lakossága vagyoni
viszonyaira egy gazdasági szövetkezet rö-
vid idő alatt mily hasznot hoz. A falusi
takarékpénztárak drága kölcsönei hét
százalékos kölcsönökké lettek átváltoz-
tatva. Szövetkezeteknek azonban e siker-
nél megállni nem szabad, egy lépéssel
előbbre haladva, szövetkezeti magtárak
alakítására kell törekedniük, mert azokkal
az olcsóbb hitelnyújtásnál jobban javít-
hatják tagjaik gazdasági helyzetét. Külö-
nösen a kis gazdákra nézve nagy haszon,
ha szövetkezeti magtárba raktározhatják
gabonájukat. Ott, hol ily magtár van a
piaciar szilárdabb és nagyobb lesz. A kereske-
dők nem nyomhatják le az árakat, kénytele-
nek megadni a teljes napi árakat. A
gabona termelése jobb lesz, mert minden
egyed gazda arra iparkodik jobb, tisztább
termést előállítani; a piszkos gabonával
szégyent vallani senki sem akar. A szö-
vetkezeti magtárban elkészített, egyenle-
tessé tett gabona, nagyobb mennyiségben
drágábban kel el, mint a kis mennyiség-
ben piacra vitt gabona. Annak, hogy vár-
megyénkben a buza hozam átlaga évek
óta holdanként csak 6—7 mm. között
változik, nagyrészt oka az, miszerint
gazdáink a vetőmagot ritkán változtatják.
részt nembánomságból, részint mert a
jó vetőmagot 2—3 koronával drágábban
kell megfizetni. A szövetkezeti magtárak
ezen is változtathatnak, ha a vetőmagnak
kitisztított árut piaci áron fogják árulni.

Az említett magtárak főhaszna lenne
az, hogy a vidékünkön divó gabona-elő-
vételeket, igazabban előre való eladásokat
megszüntetnék és a termelőket azon hely-
zetbe hoznák a jobb árakat bevárhatni,

mert a szövetkezetek a hasban levő ga-
bonára is adhatnának előlegkölcsönt, a
csépelet gabona eltartását, értékesítését pedig
megkönnyítenék, megjavítanák. Sok gazda
csak azért siet bármi áron eladni, mert
nincs megfelelő raktára, a tűzbiztosítás
költségét viselni nem akarja.

A legnagyobb hasznot pedig akkor
érnék el a gazdák, ha a szövetkezeti
magtárak országos hálózatának megterem-
tésével és azok egységes, az egyes mag-
tárak kölcsönös versenyét kizáró kezelé-
sével a gabonáruk alakulására kihatnának,
a papiros buza legtöbbször árrontó ha-
tását összetartásunkkal ellensúlyozni képe-
sek lennének. E cél bár távol van, de
nem elérhetetlen; a fődolog, hogy
minden gazda hozzájáruljon, első
sorban a helyben levő magtár
létesítésével, másodsorban az egyes
magtárakban raktározott gabona értéke-
sítésének közérdekű szervezésének elő-
mozdításával.

A földmivelésügyi miniszter minden
egyed szövetkezeti magtár építéséhez anyagi
segélyt nyújt, minek folytán a gazdasági
szövetkezetek nagyobb áldozat nélkül a
magtárakat felépíteni képesek. Utóbbiakon
immár a sor bebizonyítani, hogy felada-
tukat átérzik. A zichyfalvi, úrményházi,
nagygyertyámosi szövetkezetek már legkö-
zelebb megkezdik közös szövetkezeti mag-
tárak építését. Hiszszük, hogy példájuk
vonzani fog. Törökkanizsa, Törökbecse,
Torontál-Szécsány, Billéd, Gyertyámos,
Csene, Torontál Vásárhely fekvésüknél,
vidéki központi piacuknál fogva kiválóan
alkalmasak szövetkezeti magtárak helyeül
és azért méltán elvárható, hogy az ottani
szövetkezetek a szomszédos szövetkezetek-
kel közösen egy-egy szövetkezeti magtárt
létesíteni fognak. Mennyivel apadna a
kivándorlók száma, ha gazdasági szövet-
kezeink szaporodnak, jól vezetettek
és ha a torontáli cukorgyár létesülne,
arról fogalmat nyerhetünk akkor, ha a
kolonialis politikát üző német birodalom
népmozgalmi statisztikáját olvassuk. Ott a
hol sűrűn vannak a szövetkezetek, hol a
gazda cukorrépat termelhet, onnét vándor-
ol idegen világba a legkevesebb ember.
Hol istápolják, munkájukat megfizetik, ter-
ményeiket előnyösen értékesítheti, ott hely-
ben marad.

Mit tárgyal a város?

Nagybecskerek, 1901 november 14

A f. hó 18-án, hétfőn délután 3 órakor
tartandó képviselőtestületi ülésben a következő
ügyek kerülnek tárgyalásra:

1. A belügyminiszternek Beck Gyula vil-
lamművezető alkalmaztatása iránt hozott III-ad
foku határozata.
2. Torontálvármegye t. h. bizottságának az
1902. évi költségvetésünket jóváhagyó hatá-
rozata.
3. Ugyanannak a cukorgyári részvények
jegyzését jóváhagyó határozata. Ezzel kapco-
losan a cukorgyár létesítőinek újabb részvény-
jegyzés iránti felhívása.
4. Ugyanannak a villammű-telepnel szer-
vezett szolgai állásra vonatkozó jóváhagyó
határozata.
5. Ugyanannak a városi kézbesítők lak-
bérilletményeit jóváhagyó határozata.
6. Hivatalos előterjesztés a felsőmuzslyai
telep különválása ügyében.
7. A temesvári kereskedelmi és iparka-
marának a bégai hidakra vonatkozó megke-
resése.

8. Hivatalos jelentés a nagyhid építése
esetén netalán felmerülő kártérítési igények
tárgyában.

9. Az adóügyi tanácsnok bemutatja a leg-
több adót fizetők névjegyzékét.

10. A r. kath. hitközség kérvénye a meg-
vett ingatlana tulajdonjogának átíratása iránt.

11. A kerti bizottságnak, valamint ezzel
kapcsolatosan a polgármesternek a kaszinó-
ketre vonatkozó javaslata.

12. Hivatalos jelentés a temesvári fa- és
fémipari iskola alapító okiratai tárgyában.

13. Hivatalos előterjesztés a nagy Béga-
hid kiépítése céljaira szükséges ingatlan meg-
szerzése tárgyában.

14. Hivatalos előterjesztés az Ó-Béga
meder kitézése tárgyában.

15. Hivatalos előterjesztés az izr. hitköz-
ség iskola épületének megvétele tárgyában.

16. Hivatalos előterjesztés a vasuti menet-
rend megváltoztatása tárgyában.

17. Hivatalos előterjesztés a IV. óvoda
részére szükséges ház megvétele tárgyában.

18. Hivatalos előterjesztés a községi iskola
épületében levő bolt bérbeadása tárgyában.

19. Hivatalos jelentés az október hónapban
megtartott pénztári rovincsolásról

20. Hivatalos jelentés a gyepmesteri szerző-
dés tárgyában.

21. Hivatalos jelentés a városháza épüle-
tében levő 2. sz. bolt bérbeadása tárgyában.

22. A megyei szűnügyi bizottságnak a
színház bérletére vonatkozó beadványa.

23. Hivatalos előterjesztés Löwy Ignác
helybeli lakos 208 kor. közmunka tartozásának
leírása tárgyában.

24. Hivatalos előterjesztés 25 db. újabb
árammérő beszerzése iránt.

25. Schwirtlich Alajos helybeli lakos kér-
vénye a községi kötelekbe való felvétel iránt.

26. A városi rendőrelégységnak lakbér
illetmény iránti kérvénye.

27. Kremser János városi mérnöki szolgál-
lakbér illetmény iránti kérvénye.

28. Több városi alkalmazottnak fizetési elő-
leg iránti kérvénye.

HIREK.

Tájékoztató

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap
reggeli 8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van;
hölgyek részére minden kedden és pénteken
délutól délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7,6-tól
1/2 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap
este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- November 17. Szarvasmarha díjazás d. e. 9 órakor a vásár-
tér-
17. Zenekedvelő egyesület közgyűlése d. e. 11
órákor.
17. Szabad lyceum d. u. 5 órákor
18. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.
20. és 21. Utószemle a honvédiaktanyában.
21. A szerb egyházi dalárda dalestélye.
25. Utószemle a R-zsó-laktanyában
30. A Polgári Dalárda estélye a kaszinóban.
December 5. Közigazgatási bizottsági ülés
16. Tisztújító megyei közgyűlés

— Erzsébet királyné emlékezete. Boldog-
emlékü Nagyasszonyunk, néhai Erzsébet királyné
névnapi évfordulóját, mint minden évben, ugy-
az idén is, a szokott kegyelettel üli meg váro-
sunk közönsége. F. hó 19-én, Erzsébet napján
ugyanis a r. kath. plébánia templomban gyász-
istentisztelet lesz, melyen a hatóságok képviselői
és a tanuló ifjuság testületileg fog résztvenni.
Istentisztelet után az iskolákban gyászünne-
pélyek lesznek.

— Személyi hír. Kaffka László belügy-
miniszteri tanácsos, a vármegyei pénztárak és
ügykezelés megvizsgálására az éjjeli vonattal
Nagybecskerekre érkezett.

— Szabad lyceum. A nagybecskereki munkás-
képző és társas-egylet f. hó 17-én, vasárnap,
délután 5 órai kezdettel az egyleti helyiségben,
(Melencei-ut 29. szám) felolvasást rendez, mely
alkalommal lapunk felelős szerkesztője, dr.
Brájer Lajos „Irodalmi és művészi állapotok

a vidéken" címmel felolvasást tart, mely a következő részleteket öleli föl: A közöny oka. — Irodalmi felolvasások. — A német „Lesekränzchen"-ről. — Könyvtárak. — Színészet. — Szini kerületek. — A magyar társadalom kötelezettségei. — Olcsóbb helyeket. — Zenei élet. — A műkedvelők működéséről. — A vidéki szalonélet. — Képzőművészeti sikerek. — Kiállítások a vidéken. — A képzőművészet a középosztály lakásában. — Az úgynevezett műpártolásról.

— **V. H. O. Sz.** A „Temesvár Józsefvárosi Általános Takarékpénztár részvény társaság" a vidéki hírlapírók országos szövetségének céljaira 800 koronát adományozott.

— **Gusztai bácsi gyengélkedik.** A szeszélyes novemberi időjárás önkényes szobafogságra kényszerítette a mi örökifjú veterán poétánkat, nehogy úgy járjon, mint tavaly ilyenkor, amikor közel hat hétig nyomta az ágyát. Nyolcvankét évvel a vállán nem is olyan kis dolog az egészség fentartása s csak az orvosok tanácsának tesz eleget Gusztai bácsi, midőn lemondva a mindennapi kaszinóbeli mulatságáról, odahaza szapulja a korcs utódokat azok előtt a látogatók előtt, akik nap-nap után tömegesen keresik föl a szellemes Lauka Gusztávtól. Hiszszük, hogy ha állandóra fordul az idő s fehér talár takarja a nagy mindenséget, a mi kedves Gusztai bátyánkkal ismét találkozunk — a kaszinóban.

— **Uj tisztviselők.** Nagykikinda város képviselőtestülete kedden tartott ülésében töltötte be a városnál üresedésben volt állásokat választás útján. A választó közgyűlés elnöke dr. Dellimanic Lajos alispán volt. A választás élénk lefolyású volt. Betöltetett a közgyűlési állás, melyre a szavazatok kétharmad többségével Roeszner Imre választott meg, kit lelkes ovációkban részesítettek a városatyák, midőn a terembe lépett, folyton éltetve őt. Számtisztte lett: Adler (Orlovics) Mór, irattáros: Nikolics Vlada, irnok: Peczity Milán, negyedik: Balás József. A megválasztottak ott a közgyűlés színe előtt nyomban letették az esküt. Ezután az elnöklő alispán azon kijelentéssel, hogy a most megjött választás ellen 15 nap alatt adható be felelőbeszélés, a közgyűlést be-rekesztette.

— **Esküvő.** Miklósvári Miklós Gyula és Zombori Rónay Jolán örömmel jelentik Jolán leányuknak, Horgosi és Szent-Péteri Kárász Istvánnal, Horgosi és Szent-Péteri Kárász Imre Ócs. és kir. Felsője aranykulcsos hívének és Német-Ujvári Batthyányi Batthyány Carolina grófné, csillagkeresztos hölgynek fiával 1901. évi november hó 18-án Budapesten, a józsefvárosi Szent-zív templomban leendő egybekelését. — Hasonló jelentést adtak ki a völégény szülei.

— **Torontálvármegye kórházi bizottsága** tegnap délben dr. Dellimanic Lajos elnökle alatt ülést tartott. Jelen voltak dr. Plechl Szilárd, dr. Tauszig Izidor, Petrovics János, dr. Haidegger Lajos, Knab Adám, dr. Brájjer Lajos, Zsiros József. Alispán jelenti, hogy a kórház tatarozására 321 koronát utalványozott. Tudomásul szolgál. — A törökkanizsai kórházi bizottság jelenti, hogy a szükséges ellenőrzői munkát befjezte. Tudomásul szolgál. — Szilágyi György kórház-igazgató 1200 korona fizetését 1600-ra, lakáspénzét pedig 300 koronáról 400-ra kéri emeltetni. A bizottság pártolólág terjeszti fel a kérvényt. — Dr. Steiner Gyula, kórházi orvos kéri, hogy természetbeni lakása kibővítsék. Kérelmének hely adatik. Az ülés elején dr. Dellimanic alispán jelentést tesz, hogy dr. Bucz kórházi igazgató-főorvos elhunyt. A bizottság részvétét jegyzőkönyvben örökíti meg s erről a családot értesítik. A jegyzőkönyvet dr. Brájjer és dr. Nónay hitelesítik. Az ülés befejezése előtt dr. Haidegger Lajos indítványozza, hogy egy Röntgen-készülék szereztessék be. A kérdés elötanulmányozásával dr. Plechl és dr. Haidegger bizatnak meg.

— **Az agg honvédek nyugdíja.** A belügyi kormány rendelkezése szerint nyugdíjat kapnak az összes öreg honvédek, tekintet nélkül arra, rászorultak-e vagy sem. A nyugdíjért természetesen a hatóság útján kell folyamodni.

— **Uj hitelszövetkezet.** Koreck Nándor községi jegyző buzgó fáradozása folytán Tamásfalván, mint lapunknak írják, folyó hó 9-én megalakult a hitelszövetkezet 160 jegyzett üzlet részvényével. A hitelszövetkezetbe igazgatónak egyhangulag s nagy lelkesedés mellett Koreck Nándor községi jegyző választott meg. Igazgatósági tagok lettek: Todor András, Péter András, Szekula Pál, Péter József és Molnár

Mihály. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Horváth Gusztáv uradalmi tisztartó, Barna József, Dittrich Fülöp Pénztárnokká: Muzár György. Könyvvezetővé: Bittó Gyula kántortanító.

— **Alapító ünnepély** A nagybecskereki polgári dalárda f. hó 30-án esti fél 9 órai kezdettel tartja táncal egybekötött III. alapító ünnepélyét a kaszinóban, melynek műsora a következő: 1. „Lehullott a rezgő nyárfa levele" férfi kar, Huber Károlytól, éneklő a dalárda. 2. a) „Honvágó", Duett. b) „Nur am Rheine blüht mein Glück", éneklő Léka J. ur és Léka Józsefné urnő. 3. „Éji dal", férfi kvartett Marschnertől, éneklő Pfeiffer T., Szabó L., Mayer L. és Kovács J. urak. 4. a) „Magyar táncok", (a-moll) Brahmstól, b) „Humoresken", zongorán előadja Andel Antal egyleti karnagy ur. 5. „Die Grenadiere", Reisingertől, éneklő Lewin Herrmann ur. 6. „Induló", férfi kar, Blobastól, éneklő a dalárda. 8. „Aufenthalt", Schubertől, éneklő Lewin Herrmann ur. 8. „Das internationale Sängere-Quartett", Paschleben Richardtól, előadják Mayer Lipót, Stecher J., Termasits S., Léka J. és Szabó L. urak. 9. „Ständchen", dupla kvartett, Abt Ferencről, bariton-szólót éneklő Lewin Herrmann ur. 10. Tánc. Belépő-díj személyenkint 1 korona; családijegy 2 korona 40 fillér. Külön meghívók nem küldetnek szét.

— **Ménvizsgálat.** Ma délelőtt 9 órakor ment végbe a vásártéren az évenként megjetteti szokott hivatalos ménvizsgálat dr. Grandjean József polgármester elnökle alatt. A mezőgazdasági bizottság részéről, mint szakértők részt vettek a szemlében Rehak Béla, Krumenacker József és Steuer István, továbbá Fülep György városi m. k. állatorvos és Hanák hadnagy, a verseci méntelep kiküldöttje. Összesen 17 darab magán mént vezeték elő, amelyek közül 6 darabot kiherélendőnek, a többi 11 darabot a köztenyészésre alkalmatlannak találtak. Egy órával később ugyancsak a vásártéren folyt le a nagybecskereki járásbeli magánméllokv vizsgálat Winkler Ignác elnökle alatt, mely alkalommal az elővezetett 80 drb mén közül csak 6 darabot találtak a köztenyésztes céljaira alkalmasnak. A ménvizsgálatot ma délután Écskán és holnap Lázárföldön fogják folytatni.

— **A német-cernyai műkedvelő-társaság,** mely a magyar nyelv és szellem terjesztését tűzte ki céljául, f. hó 10-ére hirdettet előadása, mint lapunknak jelentik, a közönség élénk érdeklődése mellett tartott meg. Rövid idő alatt ez volt a negyedik, s mindjárt meg kell jegyezni: a legjobb előadás. Örömmel tapasztaltuk, hogy a közönség — a környékről is — a szokottnál nagyobb számban jelent meg. Nem is bánta meg senki. Mindenki egy igazán kellemes és élvezetes est emlékeivel távozott. A kitűnő műsor mellett a szereplőknek is nagy részük volt a siker biztosságában. Mindenki a legjobbat nyújtotta. A kifogástalan összejáték a gondos rendezés eredménye. A hölgyek közül: Kern Irén, Biró Irma, Paul nővérek és egy kedves fiu szerepében Szávics Ilona kisasszony tűnt ki. A férfiak közül: Kalmusz Pál, aki ellenállhatlan komikumával ugyancsak foglalkoztatta a nevető idegeket, továbbá Szöllőssy József, Kiefer József, Viszkocsill Alajos, Medve József és Hemmert Lajos működött közre. Állandó jókedve s harsogó kacagás uralta az estét. Az est sikerre buzdítás lehet a társaságnak a tovább működésére. Az előadást természetesen tánc követte, mely soká együtt tartotta a jókedvű társaságot.

— **Előkerült pénzes szekrény.** Még szeptember hóban, mint annak idején megemlékeztünk róla, betörők jártak az oppovai postahivatalban, ahonnet a vaspénztárt tartalmával együtt elszállították. Mint lapunknak Torontál-Vásárhelyről jelentik, az elrablott vaspénztár előkerült. Két községi gulyás a napokban a torontálvásárhelyi határban Komáromi János földjén ráakadt a vaspénztárra, amely természetesen ki volt fosztva tartalmától, csupán a levélbélyegeket és üres postatakarékpénztári könyveket hagyták benne. A még mindig ismeretlen betörőket nyomozzák.

— **A „Torontái" olvasói egy szegény családnak.** Legutóbbi kimutatásunk szerint olvasóink 25 korona és 1 fillért küldtek be egy nyomorban levő család részére. Ma Kertész Márk úrtól egy koronát vettünk a nevezett célra.

— **A telefonfölmondás határidejének leszálitása.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a telefonállomások fölmondásának határidejét ez év novemberétől kezdve három hónapról egy hónapra szállította le. Ezen időponttól kezdve az előfizető a kötelező nyilatkozatban elváltalt díjkötelezettség eltelte után az előfizetők sorából bármikor kiléphet, ha kilépését az illetékes hivatalnál legalább egy hónappal előbb írásban bejelenti.

— **Verseci műkedvelők Pancsován.** Pancsováról írják lapunknak: A verseciek jó hírnévének örvendő műkedvelői egylete vasárnap este a „Trombitás szálló" nagytermében előadást rendezett a róm. kath. nőegylet pénztára javára, mely minden ízében fényesen sikerült. Előadásra került Zeller bájos zenéjű operettje „A madarász", melynek eredménye azt igazolta, hogy a verseci műkedvelői egylet oly kitűnő énekes és drámai erők felett rendelkezik, melyek bármely rendes színpadon is megállnák a helyüket. A „Postás Milka" szerepét Waldherr Irma k. a. személyesítette igen szép énektudással és rutinizott játékkal, míg Mária fejedelmi szerepében Flieger Frída k. a. tűnt ki imponáns megjelenésével és tiszta csengő hangjával. A férfi szereplők közül különösen kiemelendő Trampitsch Krisztián ur, ki a címszerepet adta teljesen kifogástalanul. A többi szereplők közül: Bauer Hermin urnő és Morosán Szilárd ur érdemelnek különös dicséretet. Az est sikerében nagyban hozzájárult a zenekar precíz működése, ami Pihert Emánuel karnagnak válik dicséretére, a külső díszít pedig a Thomas Antal által készített jelmezek emelték nagyban. A közönség nem is fukarkodott az elismeréssel, hanem lelkes ovációkban részesítette a derék műkedvelőket. Előadás végén pedig Scherter Antal, a nőegylet titkára lelkes szavakban köszönte meg az egylet működését, gyönyörű babérkoszorút nyújtva át az elnöknek, Mazsary Rezsőnek. A publikum ezután táncra perdült, mely reggelig tartott, a midőn a derék műkedvelők visszautaztak Versecre.

— **Még egyszer a tanító fiókegyleti főnök-állás.** Fischer Mór ur a következő nyilatkozatot küldte be lapunknak: Nem tagadhatom, hogy Kaufmann István a választmányi ülésben nagyon röviden fejtegette indokait, melyeknél fogva az elnöki tisztségről lemondani kénytelen. Reám ezen fejtegetések azon benyomást tették, mintha K. elnöki méltóságában meg lett volna támadva, azért is szívesen hozzájárultam azon indítványhoz, mely szerint a választmány K. indokait magáévá tette, sőt még ezen egyhangu határozatban az elnök részére elégtételt találtam. K. tehát oda nyilatkozott, ha a közgyűlés nézetét szintén magáévá teszi, ő az elnöki tisztelet tovább is meg fogja tartani. Dold tanító meg lett bízva a választmány nevében az indítványt megtenni. A közgyűlésben K. hosszasan indokolta lemondását Dold meg is tette az indítványt, de látván azt, hogy a felszólalók az elnök álláspontját ellenzik, visszavonta a választmány indítványát, mihez meghatalmazva ugyan nem volt, de arra joga sem volt. K. látván, hogy a választmányi indítvány visszavonatot, kötelessége lett volna már ebből is a konzekvenciákat levonni és semmi esetre sem többé az elnöki tisztelet elfogadni. Hogy ezt mégis tette, azáltal a választmányt egy kis ferde világításba hozta. K. tehát úgy tett, mint ama gyermek, ki az egyik kézzel eldobja az almát, mert azt hiszi, hogy férges, de a másik kézzel möhön utána kap, mert hát — edes is. A többi megjegyzéseire nem reflektálok. Vajjon „a tények elferditésével, vagy a jóhiszeműségnek annyi hiányával" hoztam a gyűlés lefolyásáról a tudósítást, ezt megítéli K. egyedül nem kompetens, hanem hivatkozom a gyűlésben jelen levő vagy nyolcvan tanítóra, kik bizonyosan legjobban mondhatják, mennyiben maradtam a tudósításban a tárgyilagosság komoly keretében. En a tényeket legjobb belátásom szerint híven adtam elő. Kaufmann pedig sokkal nagyobbra becülöm, mintha azt tételezném fel róla, hogy ő ily körülmények közt továbbá is hajlandó lesz az egylet elnöke maradni. Mindenekfelett pedig arra kérem őt, az újsági polémiától elállni, mert hisz nekünk, mint komoly tanítóknak, nincs szándékunk a közönséget mulatgatni, ügyünk pedig mi szépen és a legnagyobb barátságban ugys ki fogjuk egyenlíteni. Fischer Mór, községi tanító.

— **Halál a korcsmában.** Román-Petrén — mint tudósítók írja — Szekosán Péter korcsmájában pálinkáztak Kracsun Pál és Todor János odaváló gazdák. A sok elfogyasztott ital a fejükbe szállhatott, mert a különben két jó cimpora alaposan összekülönbözött. Midőn Todor már nem győzte szóval, egy üres palackkal akarta cimboráját kapacitálni, amit ez megakadályozandó, mellbe lökte Tódot, aki különben sem állván biztos lábakon, a lökére megtánorodott s hanyatt vágódott. A bevett sok szesz, meg az esés folytán bekövetkezett rázkódás folytán nyomban meghalt. Szélütés érte.

— **A tíz forintos bankjegyekről.** Az osztrák-magyar bank 1880. évi május 1-éről keletezett o. é. 10 forintos bankjegyeinek bevonása tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter a következő hirdetményt bocsátotta ki: A jelenleg forgalomban levő 1880. évi május hó 1-ről keletezett ausztriai értékű 10 forintos bankjegyek bevonatnak. — Eme bankjegyeket az osztrák-magyar bank fő és fiókintézetei 1903. évi február hó 28-ig fizetékép és átváltás végett fogadják el.

— 1903. évi március hó elsejétől augusztus hó 31-ig ezeket a bankjegyeket az osztrák-magyar bank budapesti és bécsi főintézetei ugyan még fizeték és átváltás végett elfogadják. 1903. évi szeptember hó 1-étől kezdve a behívott, 1880. évi május hó 1-éről keletkezett ausztriai értékű 10 forintos bankjegyeket az osztrák-magyar bank többé fizeték el nem fogadja, úgy, hogy 1903. évi augusztus hó 31-én a bankjegyek bevonásának utolsó határideje lejár.

— **Tűz.** Ma délután fél 3-kor tüzet jelzett a toronyór. A Temesvári-utcában a Napholtz-féle telken mintegy 70 kocsival állott lángokban. A gyorsan ott teremtett tűzoltóság a tüzet csakhamar lokalizálta, mielőtt nagyobb veszedelmet okozhatott volna.

— **Akik a hóhért keresik.** A »Szegedi Napló«-ban olvassuk a következő mulatságos históriát: Két csabai tót állított be ma a városba a kezdte dőngetni a Csillagbörtön kapuját. Az őrk előkerültek s megkérdezték őket, hogy mit akarnak?

— A hóhért keressük.

— Melyiket?

— A Bai Mihályt.

— Itt nem lakik hóhér, legalább mi nem tudunk róla. Nézzen át a szomszédba, a törvényszékre!

A két tót átmentetve következőleg és Pókay Elek táblai bírónál tisztelgett.

— A hóhért keressük.

— Mit akarnak vele?

A tótok azonban csak makacsodtak, hogy így meg úgy, nekik kell az az ember, mondják meg, hogy hol van? Nagy faggatásra aztán elmondta az egyik, hogy mire kell. Beteg lett a felesége, gyógyíttatta mindenféle, orvossal, kuruzslóval, semmit sem használt. Akkor azt mondta a falu bőlse:

— Ezen az asszonyon már csak a hóhér segít.

Nosza ók ezért keresik Bai Mihályt.

Pókay leintette őket, beszélt a lelkükre, hogy már micsoda sötétség az ilyesmi, de a jámborok csak hajhatatlanok maradtak.

— Legalább azt tessék megmondani, hogy hol lakik a hóhér?

— Tán megmondják Budapestben.

— No akkor oda megyünk, mondták s kir szerint délutáni személyvonattal tényleg elindultak Bai Mihály keresésére.

— **Vendéglősök és korcsmárosok figyelmébe.** A kereskedelemügyi miniszter a múlt év végén rendeletet adott ki, mely szerint mindazon vendéglősök és korcsmárosok, kik élelmiszerek elárulásával foglalkoznak, külön iparendélyt kötelesek váltani az évi március 31-ig. A miniszter most ezt a határidőt f. évi december 31-ig meghosszabbította. Figyelmeztetjük tehát az érdekelteket, hogy ne mulasszák el az iparendély megváltását, mert ellenkező esetben nagy kellemetlenségeknek lesznek kitéve.

Esküdszék.

— **§. Gyilkos szerelem.** A tegnapi nap folyamán megkezdett esküdszéki tárgyalás során első sorban Tornyánszki Kriszta hallgatták ki. Tornyánszki hosszú lére eresztve tagadásba vette a vádbeli cselekményt s azzal állott elő, hogy ő kora reggel vádolt társával Rakity Mladennel a földet megnézi ment s kiemelte, hogy ugyan a kérdéses gyilkosság színhelye felé járt, de ott nem volt s különböző alibikre hivatkozott.

Másodrendű vádolt Rakity Mladen kihallgatása előtt a védelem kijelentette, hogy kívánatosnak tartja Rakity elmebeli állapotának megfigyelését, mert Rakity a befolyásolható hülye benyomását kelti.

Erre dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos megidézett és melléje második szakértőül dr. Menczer Izidor városi orvos alkalmaztatott. Az orvosoknak meghagyott, hogy Rakity előadását és magatartását figyeljék meg.

Rakity ezek után előadta, hogy a gyilkosság előestéjén Tornyánszki hívására ennek házában megjelent esti 10 órakor, a hol az ugárolandó földéről beszélgettek s abban állapodtak meg, hogy másnap hajnalban, azaz a gyilkosság napján kimennek a földekre s miután a beszélgetés sokáig elhúzódott, Rakity ott maradt éjszakára Tornyánszkinál s hajnalban tényleg kimentek s hosszú 1 1/2 órai gyaloglás után megállapodtak az országút mentén, a gyilkosság színhelyén s rövid időre reá az országúton kocsiörgéat hallottak s midőn a kocsi közel ért, felismerte a kocsiiban ülő nőt s ez Kovacsev Gena volt. Tornyánszki erre hirtelen reá lőtt a nőre, ki jajgatva bukott a kocsi fenekére. Rakity Mladen erre úgy megjédt, hogy elszaladt.

A hosszú faggatás dacára Rakity vallomásánál megmaradt, s azon körülményt, hogy a vizsgálat során minduntalan másképp nyilatkozott, úgy magyarázza, hogy két év előtt orvul meg-

támadták s fejét több helyütt bevették s azóta szédülne, feje fájna és nem jól emlékeznék.

Ezek után előadja dr. Fialowski Béla megfigyelése eredményét, mely szerint Rakity Mladen elme vagy idegrendszerében nem szenved, általános intelligenciája is megfelel a műveltségének s baját szimulálja. Dr. Menczer Izidor csatlakozik ezen véleményhez.

Ezek után következett sértett Kovacsev Gena kihallgatása, ki imponáns megjelenésével és csinos arcával a hallgatóság figyelmét lekötötte. Gena előadta a közte és Tornyánszki közötti feszült viszony eredetét, végül rátért a gyilkosság részleteire s elbeszélte, hogy tárgyalásra ment kocsi Török-Becsére a járás-bírósághoz, amidőn a gyilkosság színhelyére ért, a kukoricában hirtelen felbukkant a két vádolt, akiket felismert s akik közül Tornyánszki hirtelen reá lőtt kétszer s ő a kocsiába elbukott s a lovak megbokrosodtak s a kocsival együtt haza rohantak. Gena rögtön a beodrai községi orvoshoz ment s ennek a történeteket elbeszélte s az orvos sebeit bekötözte. Gena előadása szerint sebei folytán 2 hétig beteg lett volna.

Érdekes volt Génának a vádoltal, Tornyánszkiival való szembesítése, mely alkalommal mindegyik megmaradt vallomása mellett, de Tornyánszki egyuttal Génának a hűtlenségét vetette szemére. Ezzel a tárgyalás tegnap este berekesztetett s ma 9 órakor újból megnyitott, a mely alkalommal ismét Gena adott néhány dologról felvilágosítást.

Ezek után az orvosszakértők kerültek sorra, kik közül dr. Goldmann Béla beodrai községi orvos előadta, hogy eleinte a sérüléseket könnyűeknek jelezte a sérülésekről felvett lát leletben, de miután genyedés állott be úgy a gyógyulás sokáig tartott, 14 napot igényelt. Egyébként kinyilatkoztatja, hogy a genyedés nem volt szükségképpen kelleke a sérülés és így oda módosítja nyilatkozatát, hogy az összes sérülések tulajdonképpen mégis könnyűek voltak. Előadja, hogy két lövésből eredtek a sérülések.

Dr. Lippner Emil nagyikindai kórházi orvos csak egyszer látta a sérültet a sérülés után 4-ik napra, ekkor genyedésben volt a lösebe s így a gyógyulás 12-14 napot igényelhetett, egyébként szintén kijelenti, hogy a sérülések könnyűek voltak.

Dr. Fialowski Béla a sérült megvizsgálása után kijelenti, hogy a sérülések feltétlenül egész könnyűek voltak s a felhám lehorzsolásoknál alig súlyosabbak s ebből azt következteti, hogy nem nagy erejű lövésből eredő sérétek érték az egyént s a lövés gyengesége szerint az élet kioltására képtelen lett volna, bárhol érte volna az egyént. A lövés sebek után hátra maradt hegek arra mutatnak, hogy a gyógyulás genyedéssel járt. A hegek elhelyezettsége egyenlő irányú; az összes sérülések egyenlő súlyossága szerint dr. Fialowski egy lövésből eredőnek jelzi a sérüléseket.

Broschko puskaműves bemutatja a lövés próbákat, melyeket különböző fegyverekkel, különböző távolságból deszka falzatba tett. Dr. Fialowski kijelenti, hogy ezen próbákból nem lehet a lövés által az emberi testen okozott roncsolásokra következtetni, mert a deszkák puha fából valók, annyit azonban mutatnak, hogy a 25 lépésnyi távolságból ejtett lövés szorodási köze megfelel a sérültön talált sérülések elhelyeztségének s így a lövés ezen távolságból ejtetett s egyuttal bizonyítja, hogy csak egy lövés volt.

A tárgyalás tovább folyik.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 14-én

Budapest, nov. 14. (A »Torontál« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében Apponyi Albert gróf elnök bejelentette, hogy a Kuria a Körmenten megválasztott Chernel képviselő mandátuma ügyében újólag átírt, jelezve, hogy az elkésés következtében, a törvény értelmében feltétlenül visszautasítandó a petíció, ennél fogva fentartja előbbi álláspontját, mely szerint Chernelt a Háznak igazolnia kell, miután eilene tényleg petíció be nem adatott.

Apponyi elnök elmondja ezután, hogy mi volt az ő álláspontja. A dolgok ilyen állása mellett azonban nem tehet egyebet, mint Chernel Gyulát végleg igazolt képviselőnek kijelenti.

Következett ezután a trónbeszédre adandó feliratnak a tárgyalása.

Rohonyi Gyula, a felirati bizott-

ság előadója ismerteti ezután a bizottság által szövegezett felirati javaslatot, ékes szavakban emlékeztetve meg a királyról, akire az Isten áldását kívánja. Végezetül a felirati tervezetet elfogadásra ajánlja.

Kossuth Ferenc emelkedett ezután szólásra s pártja nevében, hosszú beszédben indokoltan kifejté, hogy miért nem fogadja el a többség feliratát. Mert — ugymond — mély hódolattal, de igazi férfiasággal meg kellene mondanunk a trónnak, hogy Magyarország boldogulása csakis az önálló államiság attributumai-val eszközölhető, vagyis az önálló nemzeti hadsereggel és önálló külügyi képvisellel. A függetlenségi párt az önálló Magyarország kiépítésén munkálkodik s ennek ad kifejezést a párt felirata, melyet fölolvastatni kér.

Illyés Bálint fölolvassa ezután a függetlenségi párt felirati javaslatát, amely teljes egy óráig tart igénybe.

Zichy János gróf ismertette végül szintén hosszabb beszéd kíséretében a néppárt felirati javaslatát, amelynek egyetlen kimagasló és feltűnést keltő momentuma az, hogy nem tartja feltétlenül szükségesnek a közös vámterületet.

A miniszterelnök titkára.

Budapest, nov. 14. (A »Torontál« ered. távirata.) Hazay István, Széll Kálmán miniszterelnök mellé beosztott titkár tegnap este hirtelen elhunyt. A fiatal, 30 éves titkár, akit nemrégiben neveztek ki osztálytanácsosnak, édes anyját vesztette el, akit a budai vöröskereszt kórházban megoperáltak. Anyjára szívére vette édes anyja halálát, hogy szívvelhűdést kapott s nyomban meghalt. Általános részvét környezi a tehetséges fiatal embert.

Cáfolat.

Budapest, nov. 14. (A »Torontál« ered. táv.) A Magyar Távirati Iroda megcáfolja a Gromon Dezső honvédelmi államtitkár távozásáról szóló híreszteléseket s alaptalanoknak mondja azt a kombinációt, mintha utóda Jekelfalussy János lenne.

A német vámtarifa.

Budapest, nov. 14. (A »Torontál« eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, a birodalmi gyűlés e hó 26-án ül össze, amikor tárgyalás alá kerül a vámtarifa. A birodalmi szövetség a tarítást egész terjedelmében elfogadta.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. november 14

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.30	8.45	8.70	8.80
Pestvidéki uj	76	8.20	8.35	8.60	8.70
Bánsági uj	76	8.15	8.30	8.00	8.10
Bácskai uj	76	8.35	8.50	8.00	8.10

	kilós		kilós
Rozs	70-72	7.00	7.10
„	72-74	6.80	7.00
Árpa	60-62	6.00	6.20
„	62-64	5.85	6.00
„	64-66	0.00	0.00
Zab	39-41	7.20	7.35
Tengeri ó	—	0.00	0.00
„	—	5.45	5.55

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Csendes irányzat mellett indult meg a mai tőzsde és nagyobb élénkség egész déli zárlatig nem fejlődött ki. Határidőüzletben következők voltak az árjegyzések:

Buza novemberi ultimóra . . . 8.17—8.18
 „ 1902. áprilisra . . . 8.60—8.61
 Rozs novemberi ultimóra . . . 7.18—7.19
 „ 1902. áprilisra . . . 7.35—7.36
 Zab novemberi ultimóra . . . 6.98—6.99
 „ 1902. áprilisra . . . 7.56—7.57
 Tengeri (uj) nov. ultimóra . . . 5.20—5.22
 „ 1902. májusra . . . 5.53—5.54

Vonalok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 6 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy

ügyvédi irodámat

a Gimnázium-utca 496. számú ház alá helyeztem át.

Dr Pollák Győző,

1073-85

ügyvéd.

27737/l. szám 1901.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debreczen.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreceni gép- és kocsijavitó műhely telepén levő vasuti vendéglő bérlete 1902. év február 1-én lejár; ugyanezen időponttól számított három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „ajánlat a m. kir. államvasutak debreceni gép- és kocsijavitó műhely telepén levő vendéglői üzlet bérletére“ felirattal ellátott, nemkülönböztetett ajánlatok 1901. évi december 1. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak titkári hivatalához posta útján, térti vevényssel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 250 korona k e s z p é n z b e n küldendő be, függetlenül az ajánlattól, a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség I. (általános) osztályában (Tisza-palota II. em. 16. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12 és d. u. 2-4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára, szabadon választhassanak.

Debrecen, 1901. november 8.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

11216. tkvi sz. 1901.

1101-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar aszfalt részvénytársaság végrehajthatónak ifj. Gruszling István nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 450 kor. 36 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő nagybecskereki 163. sz. tkvben 3589. hrsz. alatt felvett 1000 □ öl szérűshely a III. 30 öi. sz. házzal, tehát a végrehajtáson kívül álló társtulajdonos Ferdinándi Erzsébet jutaléka is 1066 korona kikiáltási árban 1901. évi december hó 11. (tizenegyedik) napjának délelőtt 10 órájára ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 106 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-c 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 3. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirban a küldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárban s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék tkvi hatóságánál, 1901. évi szeptember hó 16-án.

Kiss,
kir. törvényszéki bír.

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

azonnal kiadó (1058-1.15)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

31090/l. szám 1901

M. kir. államvasutak
Üzletvezetősége Szegeden.

Pályázati hirdetmény
pályafentartási fák szállítása iránt.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére az 1902. és esetleg a következő 1903. és 1904. évben szükséges pályafentartási fák szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1902. évi szükséglet, mely a tényleges megrendelés alkalmával még felemelhető vagy lejjebbithető, a következő:

Erdei fenyő deszka	60 m ³
Jegenyefenyő-deszka	58 "
Lucfenyő deszka	130 "
Tölgyfa deszka	11 "
Szélmeteszetlen jegenyefenyő deszka 2	" "
Vágott erdei fenyőfa	42 "
Faragott puhafa 12 m.-ig	205 "
Faragott puhafa 12 m. felül	55 "
Faragott tölgyfa	438 "
Vágott lécs puhafából	200.600 fm.
Kerítési oszlop tölgyfából	2190 drb.
Erdei fenyő-palló	122 m ³
Jegenyefenyő palló	32 "
Lucfenyő palló	83 "
Tölgyfa-palló	144 "
Tölgyfa-rud	369 "
Tölgy szálfa	40 "
Puha szálfa	24 "
Puha széldeszka	4 "
Fedő zsindegy 47 cm.	300.000 drb.

A fenti anyagok pontos méretei a részletes méretjegyzékben vannak felsorolva, mely méretjegyzék, ajánlati és pályázati feltételek az alulírt üzletvezetőségnél ingyen kaphatók, míg az általános és különleges szállítási feltételek csakis készpénzfizetés ellenében a magy. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrásy-ut 73/75. sz. alatt) 50, illetve 30 fillérenyi áron szerezhetők meg.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendőek.

A szállításhoz a következő feltételek irányadók:

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291/96. számú általános, valamint a pályafentartási célokra szolgáló gömbölyű faragott és metszett fák szállítására vonatkozó 143889/901. számú különleges feltételek értelmében eszközözlendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírt üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ívenként 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatot ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat épületfák szállítása iránt 31090. 1901. számhoz 1901. évi december hó 5 én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének I. osztályához benyújtandó vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5 százaléka készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban 1901. évi december hó 4-iki déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Szeged, 1901. évi november hó 7 én.

(R.1) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodatorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalon kihagások folytán neki bajokban, szifiszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalon kihagásokból származó neki bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, s honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz Mindenki írhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. (10-9-1.10)

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16
Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek mindig bérmentesítendőek.

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KŐSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél 1010-50.15

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 85. sz.